

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
Διεύθυνση Σχεδιασμού και Υποστήριξης
Τμήμα Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών

Ταχ. Δ/ση : Λ. Θηβών 196-198, Αγ. Ι. Ρέντης
Ταχ. Κώδικας : 18233
Πληροφορίες : Ευφροσύνη Λάτση
Τηλέφωνο : 213-21257642
Email : e.latsi@keyd.gov.gr

ΠΡΟΣ : Υπηρεσία Συντονισμού του
Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων
Χ.Τρικούπη 6-10
10679 ΑΘΗΝΑ
Υπόψη κας Ζελιαναίου &
κας Λιακοπούλου

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. Πρωτ. 671/29-10-2025 Ερώτηση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου».

ΣΧΕΤΙΚΑ: Το υπ' αρ. 188210 ΕΞ 2025 έγγραφό σας.

Σε απάντηση της εν θέματι Ερώτησης του ανεξάρτητου Βουλευτή Ν. Ηρακλείου Κρήτης Μιχαήλ Γαυγιωτάκη με θέμα: «Εκρηκτική αύξηση του ιδιωτικού χρέους και ανάγκη άμεσης προστασίας των πολιτών από τα funds και τους servicers», σε σχέση με τα ερωτήματα που τίθενται σε αυτήν και στο βαθμό που άπτεται της αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, θα θέλαμε να σας γνωρίσουμε τα κάτωθι:

Η κατάσταση με το ιδιωτικό χρέος στη χώρα όχι μόνο δεν έχει ξεφύγει από τον έλεγχο, αλλά βρίσκεται για πρώτη φορά σε σταθερή τροχιά ρύθμισης και παρακολούθησης. Τα χρέη των πολιτών και των επιχειρήσεων προς το Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία και τις τράπεζες για πρώτη φορά ρυθμίζονται με καθαρό, άμεσο, ανέξοδο για τους δανειολήπτες, αυτοματοποιημένο, προσωποποιημένο και επωφελή τρόπο. Το ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος ανέρχεται σήμερα στα 235,5 δις ευρώ. Η αναφορά περί εκτόξευσης στα Δημόσια και ασφαλιστικά ταμεία καθώς και στις τράπεζες, δεν εδράζεται στα δημοσιευμένα στοιχεία, καθώς εξετάζοντας λίγο πιο προσεκτικά, θα δούμε τα εξής:

- Καταρχάς ως προς τα χρέη προς ΚΕΑΟ, όπου παρατηρείται και η μεγαλύτερη αύξηση, τα τελευταία χρόνια έχει γίνει μια πολύ εντατική δουλειά στις βεβαιώσεις παλαιών οφειλών, και ως εκ τούτου «εμφανίστηκαν» στη μεταβλητή του ληξιπρόθεσμου ιδιωτικού χρέους. Οι οφειλές αυτές δε δημιουργήθηκαν τώρα, αλλά έρχονται από τα προηγούμενα χρόνια. Από την ανάλυση

προκύπτει ότι από τις συνολικές οφειλές ύψους 50,3 δις ευρώ, το 81% αφορά περίοδο προ του 2018 και το 40% (ποσό 20,1 δις ευρώ) αφορά οφειλή από το 2009 και πίσω .

- Στην ΑΑΔΕ παρατηρείται ότι το 80% περίπου του συνολικού ληξιπρόθεσμου υπολοίπου της αφορά περίοδο μέχρι 2018, ενώ 46,8% αφορά περίοδο πριν από το 2013.
- Στον χρηματοπιστωτικό τομέα (Τράπεζες και Servicers) έχουμε μείωση των κόκκινων δανείων από 92,2 δις ευρώ το 2019 σε 74,4 δις ευρώ σήμερα, αλλά και σημαντική βελτίωση του δείκτη ΜΕΔ/Εξυπηρετούμενο δανεισμό. Ο εν λόγω δείκτης από 92% το 2019 έχει πέσει στο 44%. Αυτό σημαίνει πρακτικά ότι αν ανατρέξουμε στο 2019 εξυπηρετούμενος και μη-εξυπηρετούμενος δανεισμός ήταν σχεδόν στα ίδια επίπεδα, ενώ σήμερα ο εξυπηρετούμενος δανεισμός είναι υπερδιπλάσιος του μη-εξυπηρετούμενου (169 δις ευρώ και 74,4 δις ευρώ αντίστοιχα), εκτός από τη μείωση σε απόλυτους αριθμούς που αναφέραμε. Επομένως υπάρχει σταδιακή βελτίωση, με αποκατάσταση κόκκινων δανείων ή και ρύθμιση προκειμένου να «θεραπευτούν» και να σταματήσουν να χαρακτηρίζονται μη εξυπηρετούμενα.
- Ως γενική εικόνα για το ιδιωτικό χρέος, από το 2019 ο δείκτης Ληξιπρόθεσμο Ιδιωτικό Χρέος ως ποσοστό του συνολικού Ιδιωτικού Χρέους έχει παρουσιάσει σημαντική μείωση σχεδόν 12 ποσοστιαίων μονάδων, κλείνοντας σε 58,2% το Q2 2025 από 69,9%, δείχνοντας έτσι την αποκατάσταση όσον αφορά στην εύρυθμη εξυπηρέτηση των οφειλών.

Η δε δράση των εταιρειών διαχείρισης δανείων (servicers) και των funds που έχουν αποκτήσει τα «κόκκινα» δάνεια βρίσκεται σχολαστικά ρυθμισμένη όπως παρατίθεται υπό 1. και υπό αυστηρή συνεχή παρακολούθηση. Οι εταιρείες αυτές λειτουργούν στη βάση συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου, υπό την επίβλεψη των αρμόδιων υπηρεσιών του κράτους, με τις οποίες συνεργάζονται σε τακτικούς ελέγχους που τους γίνονται στη βάση συγκεκριμένων καταγγελιών. Χαρακτηριστικό της συνεργασίας είναι το γεγονός ότι, οι εταιρίες διαχείρισης πραγματοποιούν κατά μέσον όρο ρυθμίσεις οφειλών ύψους 300 εκατ. ευρώ ανά μήνα.

Με τον τρόπο αυτό, χιλιάδες Έλληνες πολίτες όχι μόνο δεν έχουν χάσει τα σπίτια τους σε ηλεκτρονικούς πλειστηριασμούς, αλλά αντιθέτως έχουν σώσει το σύνολο της ακίνητης περιουσίας τους με εξαιρετικά επωφελείς ρυθμίσεις ως κατωτέρω υπό 2. και εξασφαλίζοντας μακροχρόνιες και ευνοϊκές ρυθμίσεις, υψηλές διαγραφές και έξτρα κρατική προστασία υπό τη μορφή συνεισφοράς / επιδότησης στο βαθμό που υφίσταται ευαλωτότητα.

Επισημαίνεται ότι όλα τα εργαλεία ρύθμισης, που έχουν περάσει στο ιδιωτικό χρέος, λαμβάνουν ως βασική αρχή την αξία ρευστοποίησης της περιουσίας, συμπεριλαμβανομένων των νόμων 3869 (Κατσελη) και φυσικά τον παλιό εξωδικαστικό. Με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, ωστόσο, εξασφαλίζονται τα ωφελήματα του ν. Κατσελη χωρίς τις παθογένειες αυτού, καθώς η λύση αφορά το σύνολο των δανειοληπτών (και με εμπορική ιδιότητα) **και το σύνολο των οφειλών (και προς Δημόσιο, Δήμους, ΕΦΚΑ) προστατεύοντας το σύνολο της περιουσίας του αιτούντος και καλύπτοντας όλους τους συμβαλλόμενους δανειολήπτες, εγγυητές, συνοφειλέτες** και όχι μόνο τον αιτούντα, όπως ίσχυε στα πλαίσια του παλαιότερου ν. 3869/2010. Περαιτέρω δε παρέχεται με αυτοματοποιημένο τρόπο και κατόπιν άρσεως τραπεζικού και φορολογικού

απορρήτου εξασφαλίζοντας προσωποποιημένες και δίκαιες λύσεις χάριν της αυτοματοποιημένης συγκέντρωσης των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού **και ολοκληρώνεται εντός δύο μηνών** και όχι μετά την πάροδο αοριστου αριθμού ετών.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του προσδιορισμού της αυτοματοποιημένης λύσης, το υπολογιστικό εργαλείο (αλγόριθμος Α) και η αντιπρόταση πιστωτών (αλγόριθμος Β) της πλατφόρμας του εξωδικαστικού μηχανισμού - όπως προβλέπεται στην υποπαράγραφο ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 71 του ν. 4738/2020 και στην ΚΥΑ 77697/2021 (ΦΕΚ Β' 2896/05.07.2021)– παράγουν προτάσεις αναδιάρθρωσης βάσει της αξίας ρευστοποίησης, της ικανότητας αποπληρωμής και της δηλωθείσας δυνατότητας μηνιαίων καταβολών του οφειλέτη, αφού αντληθούν τα απαραίτητα διαθέσιμα οικονομικά στοιχεία των τριών τελευταίων ετών πριν την ημερομηνία της αίτησης. Ειδικότερα, στην υποπαράγραφο ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 71 του ν. 4738/2020 ορίζεται ότι το υπολογιστικό εργαλείο υπολογίζει όλα τα απαραίτητα μεγέθη που λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό σε μηνιαίες δόσεις του τελικού ποσού αποπληρωμής, συγκεκριμένα:

- υπολογίζει την ικανότητα αποπληρωμής του οφειλέτη με όρους καθαρής παρούσας αξίας
- προσδιορίζει την αξία ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη που αποτελεί την βασική αρχή του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και σε περιπτώσεις οφειλετών με χαμηλή ικανότητα αποπληρωμής λόγω εισοδημάτων αποτελεί την βάση της πρότασης ρύθμισης και
- ορίζει το ελάχιστο ποσό που θα λάμβανε κάθε πιστωτής κατά την άσκηση ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, βάσει της κατάταξης των απαιτήσεων των πιστωτών.

Στην παραπάνω αυτοματοποιημένη διαδικασία έκδοσης πρότασης ρύθμισης δεν προβλέπεται καμία χειροκίνητη παρέμβαση, τα δε στοιχεία στην ηλεκτρονική πλατφόρμα παρέχονται από τους πιστωτές και τον οφειλέτη, χωρίς παρέμβαση της ΓΓΧΤΔΙΧ επί της ουσίας της αιτήσεως. Η δε εξαγόμενη πρόταση δύναται να γίνει αποδεκτή από τους πιστωτές και τον οφειλέτη, καθώς και τυχόν συμβαλλόμενους εγγυητές / συνοφειλέτες.

Συνεπώς, όπως καθίσταται φανερό και αποδεικνύεται τόσο από το παρατιθέμενο νομοθετικό πλαίσιο όσο και από τα κατωτέρω εκτιθέμενα μεγέθη ρυθμισμένων και υπό ρύθμιση οφειλών, η Πολιτεία έχει παρέμβει εγκαίρως και προσηκόντως τόσο όσον αφορά την εξασφάλιση της δυνατότητας ρύθμισης των οφειλών των δανειοληπτών όσο και τη θεσμοθετημένη και ελεγχόμενη λειτουργία των servicers και των funds, διασφαλίζοντας ουσιαστική προστασία της πρώτης κατοικίας και την προβλεπόμενη στήριξη των υπερχρεωμένων νοικοκυριών.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι σε ένα τόσο δύσκολο πεδίο όπως είναι το ιδιωτικό χρέος έχουν γίνει σημαντικότερα βήματα, τα οποία επέδειξαν απτά και μετρήσιμα αποτελέσματα. Σαφώς δεν πρέπει να υπάρχει εφησυχασμός, καθώς το ληξιπρόθεσμο ιδιωτικό χρέος αποτελεί ένα κοινωνικό πρόβλημα, ωστόσο τα θεσμοθετημένα εργαλεία του κράτους λειτουργούν σωστά και αποτελεσματικά.

Συγκεκριμένα επί των διαλαμβανόμενων ερωτημάτων, σας γνωρίζουμε:

1. Έλεγχος και εποπτεία των εταιρειών διαχείρισης δανείων και των funds

Στο νόμο 5072/2023 (ΦΕΚΑ 198/4.12.2023) «Δάνεια: Διαφάνεια, ανταγωνισμός, προστασία των ευάλωτων - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2021/2167, επανεισαγωγή του προγράμματος «ΗΡΑΚΛΗΣ», συμπεριλήφθηκαν δικλείδες διαφάνειας και λογοδοσίας για τη διαχείριση των δανείων από τις ΕΔΑΔΠ και την εξέλιξη των μη ληξιπρόθεσμων δανείων που διαχειρίζονται. Με τον αναφερόμενο νόμο λαμβάνονται από την Πολιτεία πρόσθετες πρόνοιες και δικλείδες ασφαλείας δικαίου και προστασίας για τους δανειολήπτες (βλ ενδεικτικώς άρθρο 13) με την επιβολή συγκεκριμένων υποχρεώσεων στις Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (Ε.Δ.Α.Δ.Π.) σύμφωνα με τις επιταγές της Οδηγίας 2021/2167 και με ρητές αναφορές στην εθνική νομοθεσία και ειδικά στις διατάξεις του Ν. 2251/1994 περί προστασίας των καταναλωτών, ως ισχύει. Ειδικότερα ετέθησαν **όροι και προϋποθέσεις για την αδειοδότηση και τη λειτουργία των Ε.Δ.Α.Δ.Π. εστιάζοντας στη διαφάνεια. Σύμφωνα με τις διατάξεις του νέου Νόμου, οι Ε.Δ.Α.Δ.Π υποχρεώθηκαν να διαθέτουν κατάλληλους **μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου** που, μεταξύ άλλων, να **διασφαλίζουν τον σεβασμό των δικαιωμάτων και την προστασία των δανειοληπτών, να αντιμετωπίζουν τους δανειολήπτες με δίκαιο και επιμελή τρόπο, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάστασή τους και να παρέχουν οικονομικές προτάσεις εφαρμόζοντας τον Κώδικα Δεοντολογίας στα πλαίσια μιας υγιούς δημοσιονομικής πολιτικής.****

Στα πλαίσια αυτής της τελευταίας, αλλά εξίσου σημαντικής, αναφερόμενης υποχρέωσης, δόθηκε η δυνατότητα με το αναφερόμενο νόμο (βλ. άρθρο 38) σε Ενώσεις Εταιρειών Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις (Ε.Δ.Α.Δ.Π.) και διαχειριστές πιστώσεων, υπό προϋποθέσεις βάσει της άδειας λειτουργίας τους, να προβαίνουν σε αναχρηματοδότηση πιστώσεων, να εισπράττουν και να κατέχουν χρηματικά ποσά δανειοληπτών για λογαριασμό των εντολών τους, να διαχειρίζονται πιστώσεις για λογαριασμό μη εποπτευόμενου από την Τράπεζα της Ελλάδος, πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος, που δεν υπόκειται πρωτογενώς στις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον εποπτικό ρόλο της Τράπεζας της Ελλάδος.

Περαιτέρω, με σκοπό τη διαφύλαξη της ασφάλειας και της διαφάνειας των συναλλαγών, ορίστηκε με τον ανωτέρω αναφερόμενο νόμο, να παρέχουν μέσω ειδικής ψηφιακής πλατφόρμας **προσωποποιημένη και αναλυτική ενημέρωση** προς τους οφειλέτες, για το ύψος της οφειλής, το ιστορικό των πληρωμών, τις δόσεις, το επιτόκιο της ρύθμισης και όλες τις συναφείς πληροφορίες που αφορούν τις οφειλές τους. Πράγματι, οι αγοραστές και οι διαχειριστές πιστώσεων ανταποκρινόμενοι στην υποχρέωσή τους διαθέτουν ήδη ηλεκτρονικό σύστημα προσωποποιημένης πληροφόρησης σε ειδική εφαρμογή στις ιστοσελίδες των servicers (κατ' αναλογία με το webbanking των τραπεζών), μέσω του οποίου παρέχουν στο δανειολήπτη άμεσα, τη στιγμή της πρόσβασής του, και με ανανέωση των στοιχείων σε μηνιαία τουλάχιστον βάση, ενημέρωση αναφορικά με την οφειλή του, η οποία περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τόσο πληροφορίες σχετικά με τα ποσά που οφείλει ο δανειολήπτης, με αναλυτική καταγραφή των ποσών που οφείλονται ως κεφάλαιο, τόκοι, προμήθειες, τυχόν άλλες χρεώσεις, καθώς και το ισχύον επιτόκιο, όσο και την

περιοδικότητα των δόσεων, το ύψος αυτών, την ημερομηνία πληρωμής εκάστης αυτών, το τρέχον υπόλοιπο, καθώς και το λογαριασμό εξυπηρέτησης της οφειλής.

2. Πλαίσιο προστασίας της πρώτης κατοικίας, με δίκαιους και προσωποποιημένους όρους για τους δανειολήπτες. Ρυθμίσεις ή διαγραφές μέρους των οφειλών για ευάλωτα νοικοκυριά και μικρομεσαίες επιχειρήσεις που έχουν οδηγηθεί σε οικονομική ασφυξία
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΩΝ ΒΑΣΕΙ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ.

Μέσω του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου που αφορά το ζήτημα των οφειλών και της υπερχρέωσης, με τα μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως το **ν. 4738/2020** «Νέο Θεσμικό Πλαίσιο Ρύθμισης Χρεών, Πτώχευσης και Απαλλαγής Φυσικών και Νομικών Προσώπων από τα Χρέη– 2η Ευκαιρία, **όλοι οι οφειλέτες είχαν και εξακολουθούν να έχουν τη δυνατότητα να διευθετήσουν τα χρέη τους, προς Δημόσιο, αλλά και χρηματοδοτικούς φορείς, Συγκεκριμένα:**

Διευκολύνεται η αποπληρωμή των δανείων που ρυθμίζονται μέσω της πλατφόρμας του εξωδικαστικού μηχανισμού, καθώς οι οφειλέτες έχουν τη δυνατότητα να ρυθμίζουν το σύνολο των χρεών τους εξασφαλίζοντας μία αυτοματοποιημένη λύση και αποφεύγοντας τις δικαστικές διαδικασίες. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού (Ν.4738/2020 ως ισχύει) παράγει μια αυτόματη ρύθμιση οφειλών, βάσει της αξίας της περιουσίας και του διαθέσιμου εισοδήματος, μετά την κάλυψη των εύλογων και ανελαστικών δαπανών, του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών του. Όλοι οι οφειλέτες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), συμπεριλαμβανομένων και των ΑμΕΑ, μπορούν με μια ενιαία αίτηση να ρυθμίσουν συνολικά, χωρίς προσφυγή στο δικαστήριο, τις οφειλές τους τόσο προς το Δημόσιο (ΑΑΔΕ / ΔΟΥ), Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ / ΚΕΑΟ) και υπέρ τρίτων που εισπράττονται από τη φορολογική διοίκηση όσο και προς τράπεζες και διαχειριστές δανείων σε 240 έως 420 δόσεις κατά περίπτωση. Στο πλαίσιο του Μηχανισμού **προβλέπεται μερική διαγραφή:**

- Έως 75% επί της βασικής οφειλής προς το Δημόσιο,
- έως 85% επί των προσαυξήσεων των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς ΑΑΔΕ και e-ΕΦΚΑ
- έως 95% επί των προστίμων της ΑΑΔΕ
- Έως 80% επί της βασικής οφειλής, καθώς και έως 100% επί των τόκων προς τις τράπεζες και τους διαχειριστές δανείων.

Επίσης, προβλέπεται **μακροχρόνιο πλάνο αποπληρωμής**, το οποίο διαμορφώνεται ως εξής:

- Έως 240 δόσεις για ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης
- τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια προς τις τράπεζες και servicers δύναται να ρυθμιστούν σε έως:
 - α) 420 δόσεις για οφειλές φυσικών προσώπων που καλύπτονται ολικώς ή μερικώς από ειδικά προνόμια,
 - β) 240 δόσεις για οφειλές φυσικών προσώπων που δεν καλύπτονται από ειδικά προνόμια και για

οφειλές νομικών προσώπων που καλύπτονται ολικώς ή μερικώς από ειδικά προνόμια,
γ) 180 δόσεις για οφειλές νομικών προσώπων που δεν καλύπτονται από ειδικά προνόμια.

Περαιτέρω, οι οφειλέτες που εντάσσονται στον μηχανισμό επωφελούνται:

- Μείωσης έως και 28% των οφειλών για το σύνολο των οφειλετών και για δάνεια που καλύπτονται από εμπράγματα ασφάλεια με βελτίωση του σχετικού αλγορίθμου.
- 3% σταθερού επιτοκίου για 3 έτη για όλες τις ρυθμίσεις (Δημόσιο, τράπεζες και servicers).

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα ότι, στα πλαίσια του εξωδικαστικού μηχανισμού, όσον αφορά στους δημόσιους πιστωτές, η ρύθμιση των οφειλών, κατόπιν σχετικής αίτησης οφειλέτη, ήταν ανέκαθεν και συνεχίζει να είναι υποχρεωτική γι' αυτούς. Δηλαδή, εάν οποιοσδήποτε οφειλέτης υποβάλει εγκαίρως αίτηση ρύθμισης των οφειλών του προς την Α.Α.Δ.Ε ή/και τον e-ΕΦΚΑ, τότε πρόκειται να λάβει σίγουρα πρόταση ρύθμισης από τον πιστωτή του και έτσι αποφεύγει τη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης στην κύρια κατοικία του.

Ομοίως, είναι υποχρεωτική για τους πιστωτές η ρύθμιση οφειλών ευάλωτων και ΑμΕΑ. Με τον ν. 5072/2023 (ΦΕΚ Α'198/4-12-2023) εισάγεται η τεκμαιρόμενη συναίνεση. Ειδικότερα, για οφειλέτες που πληρούν τα κριτήρια του ευάλωτου, σύμφωνα με τους όρους του νόμου και έχουν εκδώσει τη σχετική βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, τεκμαίρεται η συναίνεση του συνόλου των πιστωτών, επί της παραγόμενης αντιπρότασης πιστωτών, τόσο των χρηματοδοτικών φορέων, όσο και του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή, η πρόταση ρύθμισης που προκύπτει στη βάση της αντιπρότασης πιστωτών προσφέρεται μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας στον οφειλέτη, ο οποίος δύναται να την αποδεχθεί ή να την απορρίψει (άρθρο 66 ν.5072/2023).

Πρόβλεψη υφίσταται και στην περίπτωση που κάποιος ευάλωτος οφειλέτης αδυνατεί να εξυπηρετήσει μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση οφειλών. Τότε έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πλήρη διαγραφή όλων των οφειλών, μέσω της διαδικασίας πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, με σκοπό να λάβει τη 2η ευκαιρία. Σε αυτή την περίπτωση δεν ρευστοποιείται η 1η κατοικία των ευάλωτου, αλλά αυτή αποκτάται από έναν ιδιωτικό Φορέα, τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων. Ο ως άνω Φορέας αποτελεί ζωτικό κομμάτι της λειτουργίας του πτωχευτικού νόμου, αποτελώντας το «καταφύγιο» για τους αδύναμους οφειλέτες που οδηγούνται σε πτώχευση ή σε αναγκαστική εκτέλεση, διατηρώντας, ωστόσο, την κατοικία τους. Σύμφωνα με τα κριτήρια του νέου πτωχευτικού νόμου, ο Φορέας θα αποκτά την πρώτη κατοικία του ευάλωτου οφειλέτη, μετά από αντίστοιχο αίτημα μεταβίβασης από αυτόν, εφόσον είτε έχει κηρυχθεί σε πτώχευση είτε επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση κατά της πρώτης κατοικίας του, προκειμένου να την επαναμισθώσει σε αυτόν, έτσι ώστε να αποφεύγεται η έξωσή του. Η περίοδος της επαναμίσθωσης θα φτάνει τα 12 χρόνια και στη λήξη της ή και νωρίτερα ο οφειλέτης θα μπορεί να επαναγοράσει το ακίνητο. εφόσον ανακάμψει οικονομικά στο μέλλον. Ως εκ τούτου, ο οφειλέτης υποχρεούται να πληρώνει το μηνιαίο μίσθωμα (δηλ. ενοίκιο) προς το Φορέα και για το σκοπό αυτό το Κράτος στηρίζει οικονομικά τα ευάλωτα νοικοκυριά παρέχοντας μηνιαίο επίδομα στέγασης, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι εξώσεις.

Μέχρι τη σύσταση του ως άνω Φορέα, με τα α. 13 επ. του ν. 4916/2022 (Α' 65) εισήχθη Πρόγραμμα Συνεισφοράς του Δημοσίου με ωφελούμενους ευάλωτους οφειλέτες (Ενδιάμεσο Πρόγραμμα). Το ως άνω Πρόγραμμα έχει ήδη εκκινήσει μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, που έχει αναπτυχθεί από την τ. Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, όπως διαπιστώθηκε με την υπ' αριθμ. 129295 ΕΞ 2022 Απόφαση της Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΦΕΚ Β' 4865/15-09-2022) από 15/09/2022.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Πρόγραμμα αυτό, **το Δημόσιο συνεισφέρει στις δόσεις** που είναι αναγκαίες για την αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης, που έχει εκκινήσει κατά της κύριας κατοικίας του ευάλωτου οφειλέτη ή της διαδικασίας εκποίησης της κατοικίας αυτής στο πλαίσιο της πτώχευσης του ευάλωτου οφειλέτη:

Τα βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Κρατική επιδότηση της δόσης του στεγαστικού δανείου των ευάλωτων οφειλετών.
- Κρατική επιδότηση από 70 έως 210 ευρώ μηνιαίως.
- Κρατική επιδότηση μηνιαίας δόσης δανείων για 15 μήνες
- Αναστολή καταδικαστικών μέτρων των πιστωτών (π.χ. κατασχέσεις, πλειστηριασμοί και εξώσεις).

3. Αποτελέσματα

Η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους καταβάλει κάθε προσπάθεια, σε συνεργασία με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη της διαδικασίας (Δημόσιο, ΦΚΑ, Χρηματοδοτικούς Φορείς), προκειμένου να υπάρχει το βέλτιστο αποτέλεσμα κατά τη διαδικασία του εξωδικαστικού στο πλαίσιο της νομιμότητας και της χρηστής διοίκησης, προκειμένου να επωφεληθεί ο πολίτης βάσει του θεσμικού πλαισίου.

Έτσι καταγράφονται πολλές επιτυχείς ρυθμίσεις με τη χρήση του συγκεκριμένου εργαλείου. Τα δε στατιστικά στοιχεία των ρυθμίσεων μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού δηλώνουν ότι στο εργαλείο του εξωδικαστικού μηχανισμού στρέφονται ολοένα και περισσότεροι οφειλέτες. Σύμφωνα με εκθέσεις προόδου που συντάσσονται από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους συνολικά, μέχρι τέλος Οκτωβρίου του 2025 έχουν πραγματοποιηθεί 45.970 επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών που αντιστοιχούν σε 14,66 δισ. ευρώ αρχικών οφειλών, εκ των οποίων τα 8,89 δισ ευρώ αντιστοιχούν σε διμερείς ρυθμίσεις (ρυθμίσεις με πιστωτές του Δημοσίου) και 5,77 δισ ευρώ σε πολυμερείς. Ο μέσος όρος μηνιαίων ρυθμίσεων του τελευταίου εξαμήνου ξεπερνά τις 1.800. Οι επιτυχείς ρυθμίσεις τον Οκτώβριο ανήλθαν στις 2.440, ύψους αρχικών οφειλών 581 εκ. ευρώ, και σημείωσαν νέο ιστορικό υψηλό. Οι νέες εκκινήσεις και οριστικές υποβολές συνεχίζονται σε υψηλά επίπεδα, 6,9 χιλ και 3,8 χιλ αντιστοίχως, αντικατοπτρίζοντας έτσι το αυξημένο ενδιαφέρον των πολιτών στη νέα πρωτοβουλία του ΥΠΕΘΟ για αύξηση της περιμέτρου στους δικαιούχους της αυτοματοποιημένης λύσης.

Οι απορρίψεις των οφειλετών ανήλθαν σε 26% στις πολυμερείς και 23% στις διμερείς ενώ, το ποσοστό εγκρισιμότητας των ρυθμίσεων, στα πλαίσια της πλατφόρμας του εξωδικαστικού

μηχανισμού από τους χρηματοδοτικούς φορείς βρίσκεται στο 82,5 %, και παρουσιάζεται και ονομαστικά παρέχοντας πλήρη πληροφόρηση ανά φορέα. Επιπλέον, αναφορικά με τη νομοθέτηση για υποχρεωτικότητα αποδοχής από τους Χ.Φ. στις αιτήσεις ευάλωτων:

- υπάρχουν στην πλατφόρμα 9.731 αιτήσεις ευάλωτων με 5.335 επιτυχίες εκ των οποίων οι 260 αφορούν ΑΜΕΑ

Παράλληλα, 337 οφειλέτες -από την αρχή της σχετικής θεσμοθέτησης- έχουν καταφέρει να αναστείλουν προγραμματισμένους πλειστηριασμούς κάνοντας χρήση του μέτρου της προκαταβολής.

Συνεπώς, όπως με ασφάλεια συμπεραίνεται από τα εκτιθέμενα παραπάνω, όλοι οι δανειολήπτες/οφειλέτες σε οποιαδήποτε γεωγραφική περιοχή της Ελλάδας κι αν κατοικούν, έχουν τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν όλα τα χρέη τους και να αποφύγουν κατασχέσεις και πλειστηριασμούς, μέσω των προστατευτικών διατάξεων του νέου νόμου με αποτέλεσμα να μπορούν να τύχουν ρύθμισης ή απαλλαγής από τις οφειλές τους, ιδιαίτερα δε εφόσον ανήκουν στην κατηγορία των Ευάλωτων Οφειλετών.

Εν κατακλείδι, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών βρίσκεται σε άμεση συνεργασία με τις θεσμικές αρχές εποπτείας και συμμόρφωσης των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων καθώς και τους ευρωπαϊκούς φορείς του τραπεζικού και χρηματοπιστωτικού συστήματος, και, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, λαμβάνει αποφάσεις, προβαίνει σε συστάσεις ή διευκρινήσεις, εισηγείται και τροποποιεί το νομοθετικό πλαίσιο του χρηματοπιστωτικού τομέα λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική πολιτική, στην κατεύθυνση της ανάπτυξης, πρέπει να δώσει την απαραίτητη στήριξη στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες ανάλογα με το διαθέσιμο δημοσιονομικό χώρο και με γνώμονα την ομαλή λειτουργία της αγοράς.

Η δε Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και αλληλεγγύης μετέχει των κρίσιμων εξελίξεων και συμβάλλει με συνέπεια στο έργο του Υπουργείου Οικονομικών, αξιοποιώντας ιδίως την εμπειρία της στη λειτουργία των νομοθετικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, καταθέτοντας τη γνώση της για θεσμική ευελιξία και αντικειμενική αναγνώριση της οικονομικής αδυναμίας των πολιτών στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση